

7 tal dia farà un any

Febrer: dimecres i dotze

1 Des de fa una bona temporada es parla del febrer a desdir. El febrer havia estat, de tota la vida, un mes d'escassíssima personalitat. Podríem dir que, del febrer, políticament, ni se'n parlava. Tot era que si el divuit de juliol, que si el sis d'octubre, que si l'ú de maig. Però, ara, mira per on, tot és que si el dotze de febrer per aquí, que si el dotze de febrer per allà... Sembla com si aquest mes petitó, curt i rampellut, s'hagués posat de puntetes, hagués tret pit i bola i volgués fer constar que ell també tenia «dia». El febrer, per coses del destí, ha esdevingut un mes de caire liberal, obert i problemàtic. Pel que se sent dir, és un mes amb molt d'«esperit».

2 No ha fet fred. El sol ha sortit puntualment, servicial i dinàmic. El dia ha estat d'una estabilitat mesurada i equànime. El cel s'ha estirat paulatinament i la seva presència ha esdevingut enorme i progressivament blava. Es podia dir que el cel de febrer tenia aires d'obertura, color de reconciliació, esperit de número dotze. Però ell, indiferent, ha fet la seva via. I cada tarda, puntual com un rellotge, s'ha desfet sense fer soroll. El cel de febrer, amb effluvis de primavera adelantada, ha amarat el paisatge d'una suavíssima llum, d'una quieta harmonia, d'un clima assossegat. La gent ja no mira gaire el cel, perquè no n'espera grans coses. Aquesta vegada, doncs, s'ha perdut un espectacle magnífic: un cel d'hivern trencat de primavera, escampat sobre la terra en una abraçada colossal.

3 La pau celestial no ha pas arribat del tot a la concreció geogràfica. Hem tingut un mes socialment bellugadís, amb una densitat remarcable de problemes laborals i polítics. Els actors, per exemple, han fet vaga. Els teatres s'han quedat sense funció i els espectadors amb la cua entre cames. El conflicte dels comedians ha tingut un ressò immens, extraordinari. Els madrilenys que sempre han demostrat una gran devoció per la comèdia, han quedat abatuts, desmanegats. No hem arribat a l'estat d'excepció per casualitat. I és que els actors en conflicte col·lectiu són una situació absolutament inèdita. És el que diu la gent, tot i cordant-se l'armilla: «no sé on anirem a parar». De moment, alguns actors han comprovat que en aquests casos es va a parar, concretament, a la comisaria.

4 En acabar la guerra, les parròquies van agafar el costum de demanar diners. Es tractava de restaurar els temples i dignificar el culte. Això de dignificar el culte consistia en amanir-ho tot d'una certa grandiloqüència estètica i ornamental. Els capellans, doncs, van aprendre a passar la safata amb un aire absolutament habitual. De llavors ençà, ha plogut molt. Han plogut concilis, reformes, contestacions i canvis. I multes. Alguns capellans necessiten passar les safates per pagar les homilies de compromís. I és que els pobres capellans no poden estar mai tranquils. Ara, pel que sembla, a més de pobres d'esperit hi ha pobres d'homilia.

5 Monsenyor Guerra Campos ha tornat a la televisió. La gent de Conca té el privilegi de veure el bisbe amb una certa facilitat. I monsenyor té l'oportunitat de fer les cartes pastorals a domicili, per mitjà d'aquesta eina tan eficaç que és la televisió. De totes formes, monsenyor, té l'oportunitat de fer dues feines a l'hora i, a més de parlar als seus feligresos, illumina doctrinalment a tot el país. Amb la qual cosa esdevé una mena de superbisbe d'audiència general. Amb una mica de sort, monsenyor es podria convertir en el Rodríguez de la Fuente del catolicisme nacional.

6 Tot el conflicte de Valladolid ha estat una qüestió d'ous. Resulta que al Rector li van tirar un grapat d'ous i, és clar, l'home fa quedar fet un fàstic. Les iredes del ministeri foren ben comprensibles. I és que, de petits, ja ho havíem sentit dir: «amb les coses de menjar no s'hi juga».

7 Els anglesos han celebrat a la seva manera l'any internacional de la dona: han elegit Margaret Thatcher per capitana del partit conservador. Des d'aquest punt de vista, els conservadors anglesos han estat revolucionaris. Potser han pensat que la senyora Margaret faria truca amb la reina Elisabeth que, per tots els informes, és també, una dona. Des d'aquest punt de vista, els feixistes, que afirmen que la dona és el repòs del guerrer, van quedant una miqueta passats de moda. I és que les dones han demostrat que quan s'hi posen, saben més de manar que no pas els homes. O si no, haurem de recordar que ja la història ens ha donat més d'una lliçó. El nostre Felip II, que era un rei amb tota la barba i amb un geni regular, va ser vençut per la primera Elisabeth britànica, i va haver de tornar amb les ruïnes de la seva «Invencible», cap a caseta. Llavors, ell, se'n va sortir amb una frase, que era la forma més discreta de sortir del compromís. Va dir que no havia enviat els vaixells a lluitar contra els elements. En realitat les havia enviat a lluitar contra les «elementes».

8 El que no va gens bé és el Barça. La gent ho veu i no s'ho creu. L'any passat semblava que ens ho havíem de menjar tot i, aquest any, ja ho veieu, no en grata ni una. En Cruiff, des que es va embolicar amb aquests de la pintura, ha quedat disminuït, aixafadet. L'Agustí Montal, que l'any passat fumava caliquenyos a desdir, aquest any ha agafat un aire preocupat, pansit. I ha sortit per peteneres dient que tot això ve del centralisme. Ja ho sabíem tots que estàvem centralitzats. Però si anem a jugar la lliga hem de fer-ho pensant que el Barça és capaç de guanyar «malgrat» el centralisme. O sinó més val que ens dediquem, tots plegats, a anunciar les pintures Bruguier, que són les que tenen la culpa de tot.

9 La peça de vestir que ha quedat francament en desús és l'armilla. D'armilla se'n porta en ocasions excepcionals, per veritable compromís. No queda clar si la tendència a desarmillar-se ve del preu de la roba o de la gran quantitat de botons. De fet, la gent que té pressa es posa frenètica de tan cordar botons. I no és que sigui per dir-ho, però és que els botons valen un ull de la cara. Els únics que porten armilla són els executius importants. Els executius importants van amb armilla allà on calgui per demostrar precisament això: que són executius importants i que podrien sortir en qualsevol anunci de producte per a executius importants. Perquè ara resulta que quan es vol promocionar una aigua de colònia, una màquina d'afaitar o una faixa elàstica es diu que són d'executiu. A part, doncs, de servir de reclam per a les qüestions publicitàries, els executius es dediquen a portar armilla i a cordar botons. Perquè la gent que porta armilla ha de tenir temps i paciència. Els executius tenen temps i paciència. Com els nostres pares. Els nostres pares portaven armilla perquè no els venia d'aquí. Eren gent que feia les coses amb calma. Nosaltres ens hem complicat la vida, l'hem convertida en un correu constant. I és clar, ara resulta que no tenim ni temps de cordar-nos l'armilla. El nostre temps està fet més per discordar que per concordar. I així va la política vaticana.

JAUME FARRIOL